

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๖/๒๕๕๖

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ส่งคำโต้แย้งของจำเลยในคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ กค. ๕๕/๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

คำโต้แย้งของจำเลยตามคำร้องมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย สรุปได้ดังนี้

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ฟ้องนายพากเพียร วิริยะพันธุ์ ที่ ๑ นายรอบรู้ วิริยะพันธุ์ ที่ ๒ เป็นจำเลย ต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ในคดีแพ่ง หมายเลขแดงที่ กค. ๕๕/๒๕๕๖ ในข้อหาผิดสัญญาการค้าประกันหนี้ทรัพย์สิน จำนวนทุนทรัพย์ ๒,๖๔๒,๒๐๓,๕๐๐.๕๔ บาท โดยฟ้องว่า จำเลยทั้งสองได้ทำสัญญาการค้าประกัน การที่บริษัท ชนบุรี ประกอบรถยนต์ จำกัด ได้ทำสัญญาทรัพย์สินไว้กับโจทก์ ระหว่างเดือนสิงหาคม ๒๕๓๕ ถึงเดือนตุลาคม ๒๕๓๕ โดยบริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้สั่งซื้อรถยนต์และอะไหล่รถยนต์ยี่ห้อเบนซ์ จากบริษัท เมอร์เซเดสเบนซ์ ผู้ผลิตในประเทศเยอรมันนี และบริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ได้ชำระราคารถยนต์ และอะไหล่รถยนต์ที่สั่งซื้อ โดยวิธีกู้ยืมเงินจากธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขา กรุงเทพฯ เมื่อถึงกำหนดรับสินค้า ธนาคารดอยท์ แบงก์ สาขากรุงเทพฯ ได้แจ้งให้บริษัท ชนบุรี ประกอบรถยนต์ จำกัด ไปรับเอกสารเพื่อออกสินค้า และชำระเงิน แต่ปรากฏว่า บริษัท ชนบุรี ประกอบรถยนต์ฯ ไม่สามารถชำระเงินกู้ให้ธนาคาร ดอยท์ แบงก์ สาขากรุงเทพฯ ได้ จึงได้ติดต่อ ธนาคารโจทก์เพื่อขอกู้เงินไปชำระหนี้ โดยทำสัญญาทรัพย์สิน จำนวน ๕ ครั้ง พร้อมออก ตัวสัญญาใช้เงินมอบให้ไว้แก่โจทก์โดยจำเลยทั้งสองได้ทำสัญญาการค้าประกันหนี้ของบริษัท ชนบุรี ประกอบรถยนต์ จำกัด เมื่อตัวสัญญาใช้เงินทั้ง ๕ ฉบับ ถึงกำหนดชำระ ปรากฏว่า บริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โจทก์ได้มอบอำนาจให้นายความมีหนังสือแจ้งให้บริษัทฯ และจำเลยทั้งสองชำระหนี้แล้ว แต่บริษัท ชนบุรีประกอบรถยนต์ฯ และจำเลยทั้งสองเพิกเฉย ไม่ชำระหนี้ตามสัญญาแต่อย่างใด

จำเลยทั้งสองยื่นคำให้การปฏิเสธคำฟ้องของโจทก์ และยื่นคำร้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญา ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๑) มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และขอให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญา ส่งความเห็นตามทางการให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง พิจารณาแล้ว เห็นว่า คำโต้แย้งของ จำเลยทั้งสอง เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงขอให้สำนักงานศาลยุติธรรม ส่งความเห็นดังกล่าวตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ มีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการ ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๑๒ และ รับไว้พิจารณาและแจ้งสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อแจ้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่าง ประเทศกลางทราบต่อไป

คำวินิจฉัย

พิจารณาแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาต่อไปว่า มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติ ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งบัญญัติว่า “ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สิน ของลูกหนี้หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้อาจต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งนั้นนั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว ใ้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น” เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศกลางจะใช้บังคับกับคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล หรือไม่

พิจารณาแล้ว โจทก์ในคดีนี้ใช้สิทธิฟ้องจำเลยทั้งสองในฐานะผู้ค้าประกันให้ใช้หนี้แทนบริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖ ซึ่งบัญญัติว่า “ลูกหนี้ผิดนัดลงเมื่อใด ท่านว่าเจ้าหนี้ชอบที่จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้แต่นั้น” ซึ่งปรากฏว่า ลูกหนี้ชั้นต้นในคดีนี้ คือ บริษัท ธนบุรีประกอบรถยนต์ จำกัด ลูกหนี้ชั้นต้นได้ผิดนัดชำระหนี้และ เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการตามคำสั่งของศาลล้มละลายกลางแล้ว โจทก์จึงมีสิทธิสมบูรณ์ที่จะฟ้อง ผู้ค้าประกันเป็นจำเลย เพื่อให้ชดใช้หนี้แก่โจทก์โดยไม่ต้องฟ้องลูกหนี้ชั้นต้นตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๖๘๖ ดังกล่าวได้ จึงเห็นได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญา และการค้าระหว่างประเทศกลางจะใช้บังคับแก่คดีนี้ คือ บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มิใช่มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ตามที่จำเลยอ้าง

ดังนั้น พิจารณาแล้วเห็นว่า จำเลยทั้งสองไม่อาจใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เพื่อโต้แย้งว่า มาตรา ๕๐/๑๒ (๔) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ เพราะกรณีไม่ต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ศาลรัฐธรรมนูญ ไม่อาจที่จะพิจารณาวินิจฉัยให้ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ